

1000203638652

ikt. szám: FPH017 /112 - 10 /2023

EMLÉKEZTETŐ**A Nyitott Budapest munkacsoport üléséről****2023. július 3. 15 óra, Microsoft Teams és Főpolgármesteri Hivatal 133/b. terem**

Jelen voltak:

Kerpel-Fronius Gábor	Főpolgármester-helyettes
dr. Milánkovich András	Főosztályvezető-helyettes
Pósfai Orsolya	Civil csoportvezető
Sain Mátyás	Részvételiségi csoportvezető
Kárpáti Fanny	Civil referens
Baka Rebeka	Személyi asszisztens
Dragonits Márta	Ars Sacra Alapítvány
Jáki Mónika	Bartók Boulevard Alapítvány
Kós Anna	Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzati Társaság
Merényi Miklós	K-Monitor Közhasznú Egyesület
Farkas Bálint	Ökotárs Alapítvány
Móra Veronika	Ökotárs Alapítvány, Civilizáció Koalíció
Lovas Kornélia	Magyar Páciensek Kamarája Egyesület
Schwanzer Petronella	Magyar Páciensek Kamarája Egyesület
Sikolya Zsolt	Magyary Zoltán E-közigazgatástudományi Egyesület
Kaszás András	Tudatos Ifjúságért Alapítvány

Kerpel-Fronius Gábor, főpolgármester-helyettes:

Köszöntötte az ülés résztvevőit, majd röviden bemutatta a napirenden szereplő témákat és azok előadóit. Beszámolt a fővárosi közösségi költségvetés aktuális fejleményeiről és folyamatának a [korábbi évektől eltérő változásairól](#). Elmondta, hogy a városlakóktól mintegy 600 ötlet érkezett be idén. Nagyobb hangsúlyt kap immár az ötletek lokalitása, egyrészt, mert a konkrét helyhez való

kötődés jobban megmozgatja a budapestieket a szavazásnál, másrészt az ötletek utólagos helyszínmeghatározása körüli viták így megelőzhetők.

1. napirendi pont: Üresen álló önkormányzati ingatlanok civil hasznosítása: a tervezett rövidtávú hasznosítási projektekre kiírt pályázat tanulságainak bemutatása, civil visszajelzések megvitatása

Pósfai Orsolya, civil csoportvezető:

Bevezetőjében elmondta, hogy az elmúlt évek során több olyan visszajelzés érkezett civilektől, mely az önkormányzati ingatlanok civil-közösségi hasznosításának igényét fogalmazta meg, mivel ezek fővárosi és kerületi szinten is olyan fontos erőforrások, amellyel az önkormányzat érdemben tudná a civil szférát támogatni. Ezzel szoros összefüggésben a főváros 2020-2021-es években részt vett egy EU-s tudásmegosztó URBACT projektben, és kidolgozott egy pilot projektet. Utóbbi célja az volt, hogy a főváros rövidtávon kipróbáljon egy olyan konstrukciót, amelyben az ingatlanhasználat kooperatív módon valósul meg a pályázó szervezetek és az önkormányzat részéről egyaránt. A pályázati kiírás három jó állapotú ingatlan három hónapos használatáról szólt, amelyre civil szervezetek konzorciumai pályázhattak. A kiírás idén áprilisban megvalósult, azonban pályázatok nem érkeztek be. A hivatal felelős munkatársai jelenleg e sikertelenség okainak felgöngyölítésén dolgoznak.

Előadását prezentáció segítségével szemléltette. Ismertette a rövidtávú pilot projekt egyes részleteit, tervezett menetrendjét, valamint anyagi vonatkozásait, mely megosztottan a konzorciumokat és az önkormányzatot terhelte volna. A projekttől azt remélték, hogy az együttműködésen keresztül és nyilvános programok által a civil szervezetek tevékenységükkel hatékonyan meg tudnak jelenni, szélesebb célcsoportokat tudnak bevonni. Az ingatlanok átadásán túl a főváros szakértelemmel és kommunikációs erőforrásokkal tudta volna támogatni a civileket. A projekt célja volt továbbá a tapasztalatgyűjtés egy hosszútávú rendszer kialakításának előszobájaként.

Bemutatta a sikertelen kiírás okait kereső kérdőíves felmérés módszertanát és eredményeit. A visszajelzésekből az látszik, hogy a kérdőívet kitöltők jelentős része értesült a pályázati kiírásról. Ismertette, hogy a kitöltők között kimagasló volt azok száma, akik a pályázatban megjelölt ingatlanhasználat időtartamával nem voltak megelégedve, valamint, hogy a többség a hosszútávú használatot preferálná. Kiemelte a pályázaton való részvételt potenciálisan elősegítő változtatásokat a válaszadók által megjelölt, preferált helyiséghasználati módok, időtartamok, anyagi vonzat, illetve a pályázatok benyújtási rendszere tekintetében.

Hangsúlyozta, hogy hosszútávon továbbra is az a cél, hogy egy átlátható, kiszámítható, a jogszabályi kereteknek megfelelő, de egyszerűsített és mindenki számára hozzáférhető rendszer épüljön ki a kihasználatlan fővárosi ingatlanok civil-közösségi hasznosítására. Hozzátette, ennek érdekében az önkormányzat továbbra is nyitott az általános visszajelzésekre. Prezentációját vitaindító kérdésekkel zárta.

Schwanzer Petronella, Magyar Páciensek Kamarája Egyesület:

Üdvözölte a használati lehetőség elképzelését. Szervezete PR célokra használt volna helyiséget – ezzel összefüggésben a Partizánt megkeresték, hogy együttműködésben 3 hónapos rádiós bejelentkezést csinálhatnának velük. Azonban a pályázati hirdetéssel egy időben a Partizánnak már az egész évre megvolt a programterve. Jelezte, ha most a jövő évre hirdetnék meg a pályázatot, akkor nagyobb eséllyel lenne rá jelentkező. Felvetette, hogy jelenleg nincsen “Budapest Rádió”, így

működhetne a helyiségekben kialakított stúdió – rádió vagy tévé – melyen keresztül civilek népszerűsíthetnék tevékenységüket.

Móra Veronika, Ökotárs Alapítvány:

Szervezetük részéről azért nem töltötték ki a kérdőívet, mert több kérdés nem volt rájuk vonatkoztatható. Meglátása szerint a pályázati kiírásban megfogalmazott ajánlat nem volt elég vonzó. A civil szektor ismeretében elmondható, hogy azok a szervezetek, akik irodával rendelkeznek, nem tudnak erőforrást teremteni még egy extra helység üzemeltetésére, akiknek pedig nincsen irodájuk, hosszútávra keresnek. Említette azt a szempontot is, hogy a pályázati programkötelezettség és a felkínált ingatlanok kirakatszerűek, amely konstrukció kevés civil szervezet profiljába illeszthető be. A körülbelül 50 ezer forintos anyagi vonzat pedig sokaknak magas összeg. Hozzátette, bár többen, több oldalról próbálkoztak már civil hub kialakításával, ez nem igazán indult be, így a kisebb irodanélküli szervezeteknek inkább co-working térre, vagy eseti, rendezvényekre alkalmas térre volna szüksége. Utóbbinál egy online, eseti, gördülő foglalási rendszer volna kézenfekvő és nem az előre pályáztatás. Valószínűnek tartotta, hogy a pilot program időszaka se volt optimális, mivel a civil szervezetek számára két időszak kiemelt fontosságú: a tavaszi hónapok az adó 1% kampányokkal kapcsolatosan, illetve a karácsonyi adománygyűjtési időszak.

Kerpel-Fronius Gábor, főpolgármester-helyettes:

Hozzátette, visszatérő kérdés a közösségi ingatlanhasználat megvalósítása. A főváros régóta keresi, hogy hogyan tudna egy hub jellegű teret megvalósítani, de alkalmas ingatlant, anyagi forrást erre egyre kevésbé talál. Az aktuális rövidtávú pályázat egészen mást célt, azonban látszik, hogy önkormányzat szempontjai, mint a pályázat adminisztratív beláthatósága az időkeret tekintetében, a konzorciumi felállásban megosztott terhek, az ingatlanok látható elhelyezkedése és a nyitott programok nem feltétlen egyeznek a civilek szempontjaival.

Pósfai Orsolya, civil csoportvezető:

Érdeklődött, hogy a közelmúltban megvalósult erzsébetvárosi “Nyitva! Fesztivállal” vagy bármilyen hasonló kerületi programmal volt-e a jelenlévők közül valakinek tapasztalata.

Jáki Mónika, Bartók Boulevard Egyesület:

Beszámolt szervezete tapasztalatairól XI. kerületi önkormányzati ingatlanokkal kapcsolatban. Az ottani önkormányzat célja 13 évvel ezelőtt az volt, hogy élettél, kulturális szereplőkkel töltsen meg a Bartók Béla utat és általa a környéket. Sok vállalkozás piaci alapon költözött be, de ez magával hozta, hogy több civil szervezet is megjelent a környéken. Szervezete saját irodája is önkormányzati ingatlanban van, amelyhez kedvezményesen, szintén pályázati úton, bizonyos feltételek mellett jutottak hozzá. A fővárosi pályázati kiírás kapcsán jelezte, hogy egyes részletei szervezete számára kizáróak voltak. Az ingatlanok elhelyezkedése saját tevékenységi lokációjuktól távol esik. Egyetértett a korábban elhangzott érvekkel az irodával rendelkező vagy nem rendelkező szervezetek kapcsán.

Kerpel-Fronius Gábor, főpolgármester-helyettes:

Érdeklődött, hogy a jelenlévőket érdekelné-e egy újabb kiírás akár ugyanazon vagy más helyszínen, amennyiben az a következő karácsonyi vagy tavaszi időszakra szólna.

Schwanzer Petronella, Magyar Páciensek Kamarája Egyesület:

Szívesen megpróbálna a pályázással. Hozzátette, a legfontosabb szempont az előre tervezhetőség emberi és anyagi erőforrás biztosítása érdekében.

2. napirendi pont: A Budapesti Polgári Kezdeményezés eddigi tapasztalatainak és lehetséges fejlesztési irányainak bemutatása

Milánkovich András, főosztályvezető-helyettes:

Bevezetőjében elmondta, hogy a Budapesti Polgári Kezdeményezés (BPK) 2021-es létrehozása óta annak kihasználtsága és eredménye csekély. 2022-ben a hivatal utólagos hatásvizsgálatot készített, amelynek a kivonatából született vitaindító anyag a munkacsoporttagok részére korábban kiküldésre került. A hatásvizsgálat a BPK folyamatában érintett munkatársak és korábbi kezdeményezést beadó személyek tapasztalatait is feltérképezte.

Röviden bemutatta a BPK intézményét, mely a magyar jogrendszerből ismert népi kezdeményezéshez hasonló – vagyis egy olyan eszköz, amin keresztül 14 év feletti budapestiek valamilyen közügyben kezdeményezést adhatnak be, melyet bizonyos feltételek mellett a Fővárosi Közgyűlés tárgyalhat. Döntési kötelezettsége nem születik a Fővárosi Önkormányzatnak sikeres kezdeményezés esetén, azonban bizonyos közügyek exponálására mindenképpen alkalmas eszköz. A hatásvizsgálat nemzetközi példákkal (pl.: Bécs, Madrid, Berlin) is párhuzamba állította a BPK-t – ezek mellett a BPK támogatói számának feltétele (1000 támogató esetén a főpolgármester, vagy általa kijelölt helyettese személyes egyeztetést tart a kezdeményező személlyel, 10 ezer támogató esetén pedig a Fővárosi Közgyűlés tűzi napirendre a petíció témáját) szigorúnak tűnhet. Kiemelte, az eddigi két és fél év alatt beérkezett 43 kezdeményezésből egyik sem közelítette meg a 10 ezer támogatót, ezret is csak három ért el.

Kezdeményezéshez csatlakozni ügyfélkapus azonosításon keresztül lehetséges, ami a közjogi kötelezettség keletkeztetése miatt került bevezetésre. A csatlakozók összegyűjtésére 60 nap áll rendelkezésre - erről az utólagos hatásvizsgálat megállapította, hogy túl kevés, és minimum 90 napra történő emelést javasol. Problémát jelent a kezdeményezés ismertségének hiánya, melyet kommunikációs és edukációs űr okoz. A főváros részéről többlerőforrás allokálása a BPK fejlesztésére jelenleg nem reális, szolgáltatástervezési szempontból viszont lehetséges a javítás.

A hatásvizsgálatból az is látszik, hogy a kezdeményezők részéről komoly menedzselést és kampánytevékenységet igényel az, hogy ügyük láthatóságot kapjon, vagy például civil szervezetek felkarolják a témát. Ezt a kezdeményezőkben lenne szükséges jobban tudatosítani. A szükséges támogatók számának csökkentéséről elmondta, némi ellentmondás húzódik meg abban, hogy az kisebb súlyt eredményezne a kezdeményezők számára jelentős ügyek esetében, így kisebb legitimitáció is társulna hozzá.

Schwanzer Petronella, Magyar Páciensek Kamarája Egyesület:

Hangsúlyozta, hogy egy PR kampány, aminek része például a BKV járatokon való hangosbemondás, segítséget jelenthetne az egyes petíciók megismertetésében.

Milánkovich András, főosztályvezető-helyettes:

Válaszában elmondta, a fővárosnak semleges pozíciót kell elfoglalnia kezdeményezések esetében, így nem lehetséges az egyes ügyek felkarolása.

Kerpel-Fronius Gábor, főpolgármester-helyettes:

Elmondta, a kezdeményezőket kellene segíteni abban a tekintetben, hogy ki tudják használni saját kezdeményezésük népszerűsítésének útjait. Például osszák meg a közösségi média felületeken, keressék meg ismerőseiket a csatlakozás módjának bemutatásával. Némelyik kezdeményezés ezúton virálissá válhat, de az is elképzelhető, hogy az alacsony csatlakozási számok a valódi támogatottságot tükrözik. Emellett a tapasztalat azt mutatja, hogy a főpolgármester vagy helyettesek kisebb támogatottságú ügyek miatt is találkoznak polgárokkal, ezért járható útnak látja az 1000 fős támogatottsági küszöb csökkentését. Összefoglalva, a formalitás csökkentésében és a kezdeményező számára a technikai segítség megadásában látja a lehetőséget a javításra.

Merényi Miklós, K-Monitor Közhasznú Egyesület:

Felvetésében a különböző fővárosi részvételi eszközök közös honlapról való elérési lehetőségét javasolta a jelenlegi különböző platformok és regisztrációs lehetőségek helyett. Hozzátette, ezen eszközök kihasználásában nem másfél millió budapesti a potenciális résztvevő, hanem az a néhány tízezer ember elsősorban, akik korábban valamilyen módon fővárosi döntéshozatalba (pl: közösségi költségvetés, Lakógyűlés) becsatlakoztak. Javasolta az [észt állami petíciós felület](#) megvizsgálását, ami híresen jó és népszerű eszköz. Mindemellett felvetette, hogy egy polgár számára ijesztőnek hathat az, hogy a közgyűlés elé kerülhet az ügye, mivel azáltal átpolitizálódhat. Ehelyett elképzelhető lenne, hogy közgyűlési-politikusi vita helyett társadalmi vitára bocsássonak kezdeményezéseket: 10 ezer aláíró esetén például a fővárosi lakógyűlésre mehetnének be.

Móra Veronika, Ökotárs Alapítvány:

A kommunikáció kapcsán felvetette, hogy nem a platformot kell népszerűsíteni, hanem azt, hogy mi lehet a tétje egy kezdeményezés kimenetelének. Ezt akár elméleti módon, akár pár jó példán keresztül, illetve civil szervezetek által felkarolt ügyek, erősebb kampányok által lehetne bemutatni az embereknek. Hozzátette, a civil szervezetek között is lehetne reklámozni a BPK érdekérvényesítő lehetőségét. Javasolta az [A Hang](#) petíciós felület működtetőivel való konzultáció kezdeményezését. Az [A Hang](#) edukációs funkcióval is rendelkezik a támogatók összegyűjtését, kampányok szervezését, módszertanának elsajátítását segítve. Hasznos lehet még – bár eltérő léptékű intézmény – az európai polgári kezdeményezés megvizsgálása.

Pósfai Orsolya, civil csoportvezető:

Tolmácsolta dr. Mészáros Szilárd emailben beküldött véleményét, aki [korábban adott be](#) és jelenleg is rendelkezik [aktív polgári kezdeményezéssel](#). Visszajelzése szerint általánosságban kijelenthető, hogy sokakat az ügyfélkapus aláírás tart vissza a kezdeményezésekhez való csatlakozástól. Vannak, akiknek elvi természetű, kvázi adatvédelmi aggályaik vannak, és attól tartanak, hogy a csatlakozásukból a politikai véleményükre is lehet következtetni, akár évek múlva is. Vannak másrészt, akiknek technikai nehézségeik vannak az ügyfélkapuval: jelszavukra nem emlékeznek, bonyodalmasnak tartják az azonosítás folyamatát.

Tapasztalata szerint előfordult olyan, hogy nem küldtek értesítést a petíció honlapra való kikerüléséről, így nem a 60 napos gyűjtési határidő első napján kapott értesítést. Javaslatra szerint törekedni kellene arra, hogy a kezdeményező a legelső napon megkapja az értesítést a petíciója közzétételéről. Kritikai észrevétele az volt, hogy az önkormányzat tárgy alapján favorizál némely kezdeményezéseket a politikai kommunikációjában. A neoncsöves petíciót például többször promotálták különböző fővárosi online felületeken, mert az egy politikailag veszélytelen, barátságos, a főváros PR-jába jól illeszkedő téma. Javasolta, hogy vagy az összes petíció kapjon megjelenési lehetőséget a főváros felületein, vagy egyik se.

Pósfai Orsolya, civil csoportvezető:

Az email-es visszajelzésre reagálva elmondta, a neoncsöves petíció, bár több sajtótermék is hírt adott róla, a főváros saját felületén csak egy esetben jelent meg: a Budapest Városháza Facebook-oldalon jelent meg hír a petícióhoz csatlakozás határidejének lejárta után a kezdeményezőkkel szervezett egyeztetésről. Később a petíció kezdeményezői a közösségi költségvetés keretein belül is beadták ötletként a témát, emiatt a vonatkozó felületen (otlet.budapest.hu) is megjelent, ott szavazni lehetett rá.

Milánkovich András, főosztályvezető-helyettes:

Összefoglalta az elhangzott javaslatokat és felvetéseket, melyek hivatalon belüli megvizsgálását ígérte. Kiemelte az ügyfélkapus azonosítás körüli kérdések megvizsgálását, a petíciós időkeret hosszának potenciális növelését, a kommunikáció és edukáció szerepének növelését, az egyes részvételi eszközök szolgáltatástervezéssel közös platformra való irányítását. Utóbbival kapcsolatban emlékeztetett, hogy a Budapest Portál újragondolása és áttervezése jelenleg is folyamatban van.

Pósfai Orsolya, civil csoportvezető:

Megköszönte a részvételt és lezárta az ülést.